

بسم الله الرحمن الرحيم

دانشگاه قم

دانشکده فنی مهندسی

پایان نامه دوره کارشناسی ارشد مهندسی فناوری اطلاعات

عنوان:

بهبود کیفیت سرویس در شبکه های اقتصادی بین خودرویی با تنظیم
پویای برخی از پارامترهای شبکه

استاد راهنما:

فرانک فتوحی قروینی

نگارنده:

آتوسا فیلی

تابستان ۱۳۹۲

«صورت جلسه دفاع از پایان نامه کارشناسی ارشد»

با تأییدات خداوند متعال و با استعانت از حضرت ولی عصر(عجل الله تعالی فرجه الشریف)

جلسه دفاعیه پایان نامه کارشناسی ارشد آقای /خانم:

تحت عنوان : .....

با حضور هیأت داوران در محل دانشگاه قم در تاریخ: / / تشکیل گردید.

در این جلسه، پایان نامه با نمره (به عدد ..... ، به حروف.....) و

با درجه : عالی ○ بسیار خوب ○ خوب ○ قابل قبول ○ مورد دفاع قرار گرفت.

امضاء	مرتبه علمی	سمت	نام و نام خانوادگی
		استاد راهنما	
		استاد مشاور	
		استاد ناظر	
		استاد ناظر	
		نماینده کمیته تحصیلات تكمیلی	

مدیر امور آموزش و تحصیلات تکمیلی

معاون آموزشی و پژوهشی دانشکده

نام و امضاء

نام و امضاء

قدرتادنی و تشکر

در اینجا برخود لازم می دانم از تمامی استادی بزرگوار، به ویژه استاد دوره کارشناسی ارشد که در طول سالیان گذشته مرا در تحصیل علم و معرفت و فضائل اخلاقی باری نموده اند تقدیر و تشکر نمایم. از استاد گرانقدر و بزرگوار سرکار خانم دکتر فتوحی که راهنمایی اینجانب را در انجام تحقیق، پژوهش و نگارش این پایان نامه تقبل نموده اند نهایت تشکر و سپاسگزاری را دارم.

چکیده

انتقالات همه پخشی، بخش عمدۀ ای از ترافیک در شبکه های اقتصایی بین خودرویی (ونت) را تشکیل می دهدن. از آنجایی که هیچ مکانیزم بازیابی اطلاعاتی از لایه ی مک برای فریم های همه پخشی وجود ندارد، پارامترهای گوناگون شبکه در استاندارد 802.11 به طور ایستا تعیین شده و نرخ دریافت برای پیام های همه پخشی در شبکه های ونت پایین می باشد، مخصوصا اگر شبکه از حام زیادی داشته باشد. به علاوه کیفیت سرویس در شبکه های ونت نقشی اساسی دارد؛ برای مثال پیام های اضطراری تصادف در جاده باید با اولویت بیشتر روی کanal انتقال قرار داده شوند. در این پایان نامه، الگوریتم های همه پخشی پویایی ارائه گردیده است و هدف اصلی بهبود نرخ دریافت بسته در مقصد برای پیام های همه پخشی با رعایت کیفیت سرویس به ازای پیام ها با اولویت های مختلف می باشد. در این پایان نامه پیشنهاد شد که شرایط کنونی شبکه را توسط تحلیل شماره سلسله ی پیامهایی که اخیرا دریافت شده در لایه ی مک تخمین زد و بر مبنای درصد بسته هایی که با موفقیت از نودهای اطراف دریافت شده است، در مورد پارامترهای مختلف شبکه مثل پنجره ی رقابتی و شانس انتقال به طور پویا تصمیم گرفت. این تنظیم پویایی پارامترها به جای استفاده از پارامترهای ایستا، کارآیی شبکه برای پیام های همه پخشی را بهبود داد.

کلمات کلیدی : شبکه های اقتصایی بین خودرویی- پیام همه پخشی- لایه مک- اولویت دسترسی- پنجره ی رقابتی

فهرست مطالب

صفحه

عنوان

فصل اول: مقدمه

۲	۱-۱. مقدمه
۲	۱-۲. شبکه های بین خودرویی؛ ویژگی ها و نیازها
۵	۱-۲-۱. اجزا و ساخت افزار خودرو در شبکه
۷	۱-۳. مشکلات و چالش ها در شبکه های ونت
۹	۱-۴. نوآوری کار

فصل دوم: پیشینه تحقیق و کارهای مرتبط

۱۲	۲-۱. مقدمه
۱۲	۲-۲. فناوری DSRC
۱۴	۲-۳. پروتکل های لایه IEEE 802.11 MAC
۱۶	۲-۴. مکانیزم های اولویتی
۱۸	۲-۵. پروتکل های مک توسعه داده شده برای پیام های همه پخشی
۱۹	۲-۵-۱. دسته بندی پروتکل های همه پخشی
۲۰	۲-۵-۱-۱. تکرار همه پخشی
۲۳	۲-۵-۱-۲. تاییدیه انتخابی
۲۵	۲-۵-۱-۳. تغییر پارامترها
۲۶	۲-۶. مقایسه ای اجمالی میان پروتکل های توسعه داده شده

فصل سوم: بررسی نرم افزارهای شبیه سازی شبکه

۳۰	۱-۳. مقدمه.....
۳۰	۲-۳. خصوصیات لازم برای شبیه سازهای شبکه.....
۳۱	۳-۳. شبیه ساز های تجاری و شبیه سازهای متن باز.....
۳۲	۴-۳. معرفی برخی شبیه سازهای شبکه.....
۳۲	۱-۴-۳. شبیه ساز GloMoSim .....
۳۳	۲-۴-۳. شبیه ساز QualNet (Quality Networking) .....
۳۴	۳-۴-۳. شبیه ساز Opnet .....
۳۵	۴-۴-۳. شبیه ساز OMNeT++ .....
۳۷	۵-۴-۳. شبیه ساز ns-2 .....
۴۰	۶-۴-۳. مقایسه ای مختصر میان شبیه سازها.....
۴۲	۵-۳. شبیه ساز انتخابی ns-2 .....
۴۲	۱-۵-۳. مدل حرکتی برای شبیه ساز ns-2 .....

فصل چهارم : متدولوژی و شیوه انجام کار

۵۰	۱-۴. مقدمه.....
۵۱	۲-۴. روش ناظارت غیر فعال.....
۵۲	۱-۲-۴. شماره های سلسله.....
۵۳	۲-۲-۴. جدول همه پخشی.....
۵۳	۳-۲-۴. جدول هش.....
۵۴	۳-۴. تعیین پویا نرخ پارامترها.....
۵۴	۱-۳-۴. محاسبه نرخ دریافت تخمین زده شده.....

۵۵.....	۲-۳-۴. تایمر به روز رسانی
۵۶.....	۳-۳-۴. نرخ دریافت محلی
۵۶.....	۴-۴. تنظیم سایز پنجره‌ی رقابتی
۵۶.....	۴-۴-۱. تکنیک پنجره‌ی رقابتی لغزان(SCW)
۵۸.....	۴-۴-۲. تغییر افزاینده پنجره‌ی رقابتی
۵۹.....	۴-۴-۳. تلفیقی از روش تغییر افزاینده پنجره‌ی رقابتی و تکنیک پنجره‌ی رقابتی لغزان
۶۰.....	۴-۴-۵. شبیه ساز ns-2
۶۱.....	۴-۵-۱. تنظیمات شبیه سازی
۶۳.....	۴-۵-۲. ایجاد ترافیک و تحرک برای نودها
۶۴.....	۴-۵-۲-۱. مدل حرکتی
۶۵.....	۴-۵-۲-۲. مدل حرکتی آزاد راه
۶۶.....	۴-۵-۲-۳. ترافیک شبکه
۶۷.....	۴-۵-۲-۴. ایجاد ترافیک شبکه‌ای
۶۸.....	۴-۵-۲-۵. برنامه‌ی ایجاد ترافیک برای شبکه
۶۹.....	۴-۵-۳. متريک‌های ارزیابی
۷۰.....	۴-۵-۳-۱. نرخ دریافت
۷۱.....	۴-۵-۳-۲. تاخیر دسترسی
۷۲.....	۴-۶-۶. پیاده سازی الگوریتم همه پخشی پویا
۷۳.....	۴-۶-۱. پیاده سازی جدول همه پخشی
۷۳.....	۴-۶-۱-۱. کلاس broadcast_entry
۷۴.....	۴-۶-۱-۲. کلاس broadcast_table

۷۶.....	۲-۶-۴. تغییر کد سورس شبیه ساز در 802.11e
۷۶.....	۴-۷. نتایج شبیه سازی با تغییر مقدار پنجره ی رقابتی
۷۷.....	۴-۷-۱. شبیه سازی برای تکنیک پنجره ی رقابتی لغازان
۷۹.....	۴-۷-۲. نتایج شبیه سازی برای تغییر افزاینده مقدار CW
۸۰.....	۴-۷-۳. نتایج شبیه سازی به ازای روش تلفیقی
۸۱.....	۴-۷-۴. تاخیر و نرخ دریافت میانگین به ازای تکنیک های پیشنهادی
۸۴.....	۴-۸. ارسال قطاری بدون رقابت روی کanal با شанс انتقال متغیر
۸۴.....	۴-۸-۱. شанс انتقال (Txop)
۸۵.....	۴-۸-۲. مد ارسال قطاری بدون رقابت (CFB)
۸۷.....	۴-۸-۳. نتایج شبیه سازی برای ارسال قطاری با تغییر پنجره ی رقابتی و شанс انتقال

فصل پنجم: نتیجه گیری و پیشنهادات برای آینده

۹۱.....	۵-۱. مقدمه
۹۲.....	۵-۲. نتیجه گیری
۹۳.....	۵-۳. پیشنهادات آینده
۹۴.....	۵-۳-۱. کنترل نرخ انتقال انطباقی
۹۴.....	۵-۳-۲. کنترل پویای قدرت انتقال
۹۴.....	۵-۳-۳. اولویت دهی پویا به پیام بر مبنای سرعت
۹۵.....	۵-۳-۴. فهرست منابع و مأخذ

پیوست

۱۰۱.....	پیوست الف. اسکریپت شبیه سازی
۱۰۶.....	پیوست ب. ترافیک شبکه

۱۱۰	پیوست ج. متریک های کارآیی
۱۱۸	پیوست د. جدول همه پخشی
۱۳۱	چکیده انگلیسی

فهرست جداول

صفحه

عنوان

جدول ۱-۲. مقایسه برخی از خصوصیات فناوری‌های بی‌سیم با فناوری DSRC ۱۴	..... ۱۴
جدول ۲-۲. دسته بندی های دسترسی ۱۷	..... ۱۷
جدول ۲-۳. مقایسه میان پروتکل های توسعه داده شده در ون特 ۲۷	..... ۲۷
جدول ۳-۱. لیست پروتکل های پشتیبانی شده توسط GloMoSim ۳۳	..... ۳۳
جدول ۳-۲. مدل های موجود در لایه ۱ مک برای شبیه سازها ۴۰	..... ۴۰
جدول ۳-۳. ویژگی های شبیه سازهای مختلف ۴۱	..... ۴۱
جدول ۳-۴. مقایسه میان شبیه ساز های مختلف ۴۱	..... ۴۱
جدول ۳-۵. خصوصیات جاده ها ۴۵	..... ۴۵
جدول ۳-۶ مشخصات فیلدهای موجود در انواع جاده ای ۴۶	..... ۴۶
جدول ۴-۱. متریک های کارآیی ۶۹	..... ۶۹
جدول ۴-۲. رخداد های مهم برای اندازه گیری تاخیر دسترسی ۷۲	..... ۷۲
جدول ۴-۳. پارامترهای شبیه سازی ۷۷	..... ۷۷
جدول ۴-۴. میانگین نرخ دریافت به ازای الگوریتم های پیشنهادی برای پیام های اضطراری ۸۳	..... ۸۳
جدول ۴-۵. میانگین نرخ دریافت به ازای الگوریتم های پیشنهادی برای پیام های معمولی ۸۴	..... ۸۴
جدول ۴-۶ میانگین نرخ دریافت به ازای ارسال قطاری و الگوریتم پیشنهادی برای پیام های اضطراری ۸۷	..... ۸۷
جدول ۴-۷. میانگین نرخ دریافت به ازای ارسال قطاری و الگوریتم پیشنهادی برای پیام های معمولی ۸۷	..... ۸۷

فهرست شکل ها

صفحه

عنوان

..... ۶	شکل ۱-۱. نمایی کلی از سخت افزار به کار رفته داخل ماشین در شبکه های بین خودرویی
..... ۷	شکل ۱-۲. نمایی از صفحه نمایش کار گذاشته داخل خودرو به هنگام خطر
..... ۱۳	شکل ۲-۱. کانال های DSRC
..... ۱۶	شکل ۲-۲. فرآیند بازگشتی در IEEE
..... ۲۱	شکل ۲-۳. ساختار فریم RAK
..... ۲۲	شکل ۴-۱. مقایسه میان دو پروتکل BMW (a) و b) BMMM
..... ۳۴	شکل ۳-۱. نمایی از واسط گرافیکی کاربر در شبیه ساز Opnet
..... ۳۶	شکل ۳-۲. واسط کاربری شبیه ساز OMNeT++
..... ۳۷	شکل ۳-۳. ns از دیدگاهی ساده شده برای کاربر
..... ۳۹	شکل ۴-۳. همزادی C++ و OTCL
..... ۴۰	شکل ۵-۳. معماری ns
..... ۴۴	شکل ۶-۳. نمایی از سایت OpenStreetMap.org و نقشه شهر قم
..... ۴۴	شکل ۷-۳. نمایی از کدارائه شده توسط اپن استریت مپ با پسوند osm
..... ۴۶	شکل ۸-۳. نمونه ای از کد مشخصات جاده ها
..... ۴۷	شکل ۹-۳. نقشه ای نمایش داده شده توسط شبیه ساز SUMO پس از تبدیل osm
..... ۴۷	شکل ۱۰-۳. خروجی SUMO با نقشه و حرکت نودهای شبکه
..... ۴۸	شکل ۱۱-۳. تکه ای از کد موبیلیتی ایجاد شده توسط SUMO و MOVE
..... ۵۲	شکل ۱-۴. هدر لایه مک در 802.11

..... شکل ۴-۲. فریم های همه پخشی دریافت شده برای نود A	۵۳
..... شکل ۴-۳. ورودی های جدول هش	۵۴
..... شکل ۴-۴. پنجره‌ی رقابتی لغزان	۵۷
..... شکل ۴-۵. تعیین پویای شرایط شبکه و تنظیم پنجره‌ی رقابتی با روش پنجره‌ی رقابتی لغزان	۵۸
..... شکل ۴-۶. تعیین پویای شرایط شبکه و تنظیم پنجره‌ی رقابتی با روش تغییر افزاینده پنجره‌ی رقابتی	۵۹
..... شکل ۴-۷. تعیین پویای شرایط شبکه و تنظیم پنجره‌ی رقابتی با روش تلفیقی	۶۰
..... شکل ۴-۸. خروجی فایل تریس	۶۴
..... شکل ۴-۹. خروجی شبیه ساز SUMO، موقعیت اولیه‌ی نودها (خودروها) در شبکه	۶۲
..... شکل ۴-۱۰. ادامه‌ی خروجی شبیه ساز SUMO، تعیین مقصد برای نودها در زمانهای متوالی و سرعت‌های تعریف شده	۶۶
..... شکل ۴-۱۱. کلاس دیاگرام برای ورودی جدول همه پخشی	۷۴
..... شکل ۴-۱۲. کلاس دیاگرام برای جدول همه پخشی	۷۵
..... شکل ۴-۱۳. نتایج شبیه سازی پنجره‌ی رقابتی لغزان (الف) شبکه برای ۲۰۰ نود ب) شبکه برای ۴۰۰ نود	۷۸
..... شکل ۴-۱۴. نتایج شبیه سازی پنجره‌ی رقابتی لغزان (الف) شبکه برای ۶۰۰ نود ب) شبکه برای ۸۰۰ نود	۷۸
..... شکل ۴-۱۵. شبیه سازی به ازای روش افزاینده (الف) تعداد نود ۲۰۰ ب) تعداد نود ۴۰۰ ج) تعداد نود ۶۰۰ د) تعداد نود	۷۹
..... شکل ۴-۱۶. شبیه سازی روش تلفیقی به ازای ۲۰۰ نود (الف) نودها با اولویت AC[0] ب) نودها با اولویت AC[2]	۸۰
..... شکل ۴-۱۷. شبیه سازی روش تلفیقی به ازای ۴۰۰ (الف) نودها با اولویت AC[0] ب) نودها با اولویت AC[2]	۸۰
..... شکل ۴-۱۸. شبیه سازی روش تلفیقی به ازای ۶۰۰ (الف) نودها با اولویت AC[0] ب) نودها با اولویت AC[2]	۸۱
..... شکل ۴-۱۹. شبیه سازی روش تلفیقی به ازای ۸۰۰ نود (الف) نودها با اولویت AC[0] ب) نودها با اولویت AC[2]	۸۱
..... شکل ۴-۲۰. تاخیر بسته‌های اولویت دسترسی AC[0] شبکه به ازای روش‌های پیشنهادی به ازای ترافیک‌های متفاوت	۸۲
..... شکل ۴-۲۱. تاخیر بسته‌های اولویت دسترسی AC[2] شبکه به ازای روش‌های پیشنهادی به ازای ترافیک‌های متفاوت	۸۳

- شکل ۴-۲۲. فلوچارت الگوریتم پیشنهادی برای تغییر پویای پنجره‌ی رقابتی و ارسال قطاری ۸۶
- شکل ۴-۲۳. تغییر پویای پنجره‌ی رقابتی و ارسال قطاری ۸۷
- شکل ۴-۲۴. نتایج شبیه سازی به ازای ۴۰۰ نود (الف) نودها با اولویت AC[2] ب) نودها با اولویت AC[0] ۸۸
- شکل ۴-۲۵. به ازای ۶۰۰ نود (الف) نودها با اولویت AC[0] ب) نودها با اولویت AC[2] ۸۸
- شکل ۴-۲۶. شبیه سازی به ازای ۸۰۰ (الف) نودها با اولویت AC[0] ب) نودها با اولویت AC[2] ۸۹
- شکل ۴-۲۷. نتایج تاخیر در تغییر پویای پنجره‌ی رقابتی و ارسال قطاری ۸۹

فهرست علائم و اختصارات (Abbreviations)

DSRC	Dedicated Short Range Communication
MANET	Mobile Ad Hoc Networks
VANET	Vehicular Ad Hoc Network
V2V	Vehicle to Vehicle
V2I	Vehicle to Infrastructure
RSU	Road Side Unit
DSDV	Destination-Sequenced Distance-Vector Routing
MAC	Medium Access Control
RTS/CTS	Request To Send/Clear To Send
EDCA	Enhanced Distributed Channel Access
CW	Contention Window
DCF	Distributed Coordination Function
WAVE	Wireless Access In Vehicular Environments
OFDM	Orthogonal Frequency Division Multiplexing
HR-DSSS	High-Rate Direct Sequence Spread Spectrum
PCF	Point Coordination Function
CSMA/CA	Carrier sense multiple access with collision avoidance
AIFS	Arbitration inter-frame spacing
GPS	Global Position System
AV	Abnormal Vehicle
RTB	Request To Broadcast
CTB	Clear To Broadcast
GloMoSim	Global Mobile Information Systems Simulator
QualNet	Quality Networking
OMNeT	Objective Modular Network
ns-2	Network simulator-2
SUMO	Simulation of Urban Mobility
MOVE	Mobility model for vanet
SCW	Sliding Contention Window
CFB	Contention Free Burst
TXop	Transmission opportunity

فصل اول

مقدمه

۱-۱. مقدمه

پیشرفت های سریع در زمینه فناوری های بی سیم، این امکان را در اختیار قرار داده است تا بتوان از این تکنولوژی برای اپلیکیشن های ایمنی در خودروها هم استفاده نمود. به خصوص فناوری DSRC^۱ که پتانسیل لازم برای ارتباط موثر و کارآمد بین خودروها و خودرو ها ایستگاه های کنار جاده را فرآهم نموده است. هدف اولیه در ارتباط بین خودروها افزایش ایمنی در جاده هاست. به گزارش خبرگزاری بهار، پژوهشی قانونی آمار تصادفات در سال ۹۰ در ایران را ۲۰ هزار نفر اعلام کرده است. از طرف دیگر در حالی که میزان بروز مرگ ناشی از حوادث مربوط به حمل و نقل در جهان ۲۰/۸ درصد از کل مرگ و میرها را به خود اختصاص می دهد، در ایران این میزان ۳۸ درصد می باشد[۳]. بنابراین لزوم استفاده از مکانیزمی قابل اطمینان در این زمینه برای ارتباط میان خودروها که بتواند ایمنی خودروها و سرنشیان آن را تضمین نماید، به خصوص در کشور ما، بسیار مشهود است.

۱-۲. شبکه های بین خودرویی؛ ویژگی ها و نیازها

شبکه های متحرک اقتضایی یا به اختصار منت (MANET^۲) شبکه هایی هستند که زیر ساخت مشخصی ندارند و هر نود به طور جداگانه و بدون اینکه یک کنترل گر مرکزی وظیفه نظارت شبکه را به عهده داشته باشد با یکدیگر و به طور بی سیم ارتباط برقرار می کنند و در واقع خودشان وظیفه پیکره بندی در شبکه را انجام خواهند داد. می توان گفت که شبکه های اقتضایی بین خودرویی هم، زیر مجموعه ای از شبکه های اقتضایی با نیاز هایی مشابه می باشند. ایده اولیه شبکه های ونت (VANET^۳) برای نخستین بار در سال ۱۹۹۸ توسط یک گروه مهندسی به نام سیستم الکترونیک دلفی دلکو^۴ با همکاری شرکت آی بی ام مطرح شد[۴]. در شبکه های ونت، خودرو ها هستند که به عنوان نودهای شبکه در نظر گرفته می شوند.

¹Dedicated Short Range Communication

²Mobile Ad Hoc Networks

³Vehicular Ad Hoc Network

⁷Delphi Delco Electronics Systems

بدون شک ویژگی‌ها و قابلیت‌های شبکه‌ای، یکی از پارامترهای مهم خودروهای آینده هستند. همان‌طور که در یک اداره یا خانه تجهیزات مختلف به هم شبکه می‌شوند؛ خودروها نیز در هنگام حرکت، یک نod از شبکه خواهند بود و می‌توانند طیف وسیعی از اطلاعات مانند وضعیت آب و هوای ترافیک، داده‌های مالتی‌مدیا، سیگنال‌های هشدار و هر نوع اطلاعات قابل تصور دیگر (حتی بهروزرسانی ضدویروس اسماارت‌فون از طریق اتصال به اینترنت خودرو کناری) را مبادله کنند.

تمامی ابزار‌های ایمنی رانندگی مانند استفاده از ترمز ضد قفل، کیسه‌هوا، سیستم جهانی شناسایی موقعیت، تکنولوژی بدنی‌های انعطاف‌پذیر و . . . هنوز نتوانسته خاطر راننده را در حین رانندگی مخصوصاً در جاده‌ها آسوده سازد و هر روز شاهد تصادفاتی با دلایل مختلف هستیم.

هر کدام از موارد ذکر شده می‌تواند میزان صدمات وارد را کاهش دهد اما آیا هیچ فکری برای پیشگیری از تصادفات زنجیره‌ای در بزرگراه‌ها شده است؟، یا اینکه آیا برای شناسایی نقاط حادثه خیر جاده‌ای فقط باید آمار تصادفات را بررسی نمود و یا اینکه چگونه می‌توانیم کیفیت سطح یک گذرگاه را در نقاط مختلف و همچنین در شرایط مختلف آب و هوایی بررسی کرد، که مسلماً پیدا کردن راه حلی برای این موارد می‌تواند گام بلندی در جهت کاهش میزان تصادفات باشد. طبق تحقیقات انجام شده اگر راننده فقط ۰.۸ ثانیه زودتر از حادثه رویکاری خود مطلع شود به میزان ۹۸٪ از تصادف جلوگیری می‌کند.^۵

یکی از راه‌های امن کردن جاده‌ها هشدار به رانندگان در حین رخداد تصادف یا خرابی جاده هاست، قبل از اینکه به مرحله‌ای برسد که دیگر راننده قادر به عکس العمل در مقابل حادثه را نداشته باشد. مطابق پیش‌بینی اداره ملی ایمنی ترافیک بزرگراه‌ها (NHTSA^۶)، شبکه ارتباطات خودرویی در صورت استقرار کامل می‌تواند پاسخگوی ۸۰ درصد تصادفات جاده‌ای باشد که به علتی غیر از خرابی خودرو واقع می‌شوند و بدین وسیله جان هزاران نفر را در هر سال نجات دهد.^۷ فناوری DSRC یک هشیاری ۳۶۰ درجه‌ای برای رانندگان به وجود می‌آورد به طوری که خودروها از حضور وسایل نقلیه دیگر و یا عابرین پیاده در نزدیکی خود و خطرات بالقوه جاده‌ای مطلع می‌شوند. در این فناوری، هشدارهای ایمنی فعال به سوی رانندگان مخابره می‌شود به گونه‌ای که آنان می‌توانند با توجه به این هشدارها از بروز تصادفات جلوگیری کنند. فناوری DSRC تنها سامانه ارتباطی بیسیم است که دارای تاخیر اندک می‌باشد. این ویژگی به همراه قابلیت اعتماد بالا، از خصوصیات مهم فناوری مورد نیاز برای انتقال پیام‌های ایمنی میان خودروها (V2V^۸) و میان خودرو و زیرساخت (V2I^۹) می‌باشد.

^۵ اشاره شده در متن نامه انجمن حمل و نقل هوشمند آمریکا به معاون دبیرکل ارتباطات و اطلاعات اداره ملی ارتباطات از راه دور و اطلاعات وزارت بازرگانی آمریکا، سایت <http://cvt-project.ir/NewsDetail.aspx> ۱۰ ژانویه ۲۰۱۳

⁶National Highway Traffic Safety Administration

⁷ درخواست انجمن سامانه‌های هوشمند حمل و نقل آمریکا برای ارتباطات هوشمند خودرویی در باند ۲۱ GHz ۹۲ خرداد ۹۲ <http://www.tinn.ir/>

⁸Vehicle to Vehicle

⁹Vehicle to Infrastructure

ونت سه کاربرد اصلی و مشخص دارد: ایمنی^{۱۰} (فرستادن پیام رخداد تصادف یا خرابی جاده)، راحتی^{۱۱} (اعلام نزدیکترین رستوران یا پمپ بنزین) و کاربرد تجاری^{۱۲} (ارسال تبلیغات). محدوده‌ی زیادی برای کاربردهای اپلیکیشن‌ها در فناوری DSRC شمرده شده است که در یک دسته بندی کلی می‌توان به موارد زیر اشاره نمود:

خودرو به خودرو- اپلیکیشن‌ها پیام‌ها را از خودرویی به خودرویی دیگر منتقل می‌نمایند.
خودرو به/از زیرساخت- اپلیکیشن‌هایی هستند که پیام را از ایستگاه کنار جاده‌ای (RSU^{۱۳}) به خودرو یا از خودرو به ایستگاه جاده‌ای منتقل می‌نمایند.
مبتنی بر مسیریابی- اپلیکیشن‌هایی هستند که در هنگامی که مقصد در جایی بیشتر از یک قدمی مبدأ قرار دارد به کار می‌روند.

علاوه بر این اپلیکیشن‌های DSRC می‌توانند به دو دسته‌ی ایمنی و غیر ایمنی هم تقسیم بندی شوند. ویژگی‌های شبکه‌های ونت به نوعی در مقایسه با سایر شبکه‌های منت یکتاست. شبکه‌های ونت اساساً با سایر شبکه‌های ونت متمایز است[5] به دلیل سرعت بالای نودهای شبکه، توپولوژی شبکه به طور دائم در حال تغییر است، بنابراین زمان ارتباط لینکی میان دو خودرو در شبکه بسیار مختصر خواهد بود. زیرا خودروها با سرعت خیلی زیاد (بیشتر از 120 km/g) حرکت می‌کنند. البته یک راه برای بیشتر کردن طول مدت ارتباط لینکی افزایش قدرت انتقال است ولی این کار خروجی شبکه را کاهش خواهد داد. وقتی خودرویی در آن طرف جاده در حال حرکت است این لینک ارتباطی خیلی زمان کوتاه تری خواهد داشت. حتی اگر دو خودرو در یک جهت هم حرکت نمایند، به طور میانگین این زمان در حدود ۱ دقیقه می‌باشد. به دلیل همین سرعت بسیار بالا، استفاده از یک کنترلگر مرکزی برای کنترل دستیابی به کانال مشکل خواهد بود. همچنین به دلیل تغییر سریع توپولوژی و مسیر خودروها، دسته بندی خودرو‌ها هم کار آسانی نخواهد بود.

در شبکه‌های ونت، این تغییرات سریع باید مد نظر قرار گرفته شود. قابلیت مقایس پذیری هم در این شبکه‌ها بسیار دارای اهمیت می‌باشد، زیرا ممکن است در شبکه بازه‌های زمانی ای وجود داشته باشد که ترافیک شبکه بسیار بالا باشد و یا بر عکس، تعداد نودهای شبکه خیلی کم باشند. به همین دلیل مکانیزم‌های دسترسی به کانال در لایه‌ی دوم پیشنهادی باید بتوانند در هر شرایطی نیازهای شبکه را تامین نمایند و کارآیی و یا پیچیدگی الگوریتم تحت تاثیر تراکم شبکه نباشد. از طرف دیگر می‌توان گفت در اینگونه شبکه‌ها، حرکت نودها تقریباً قابل پیش‌بینی است و نودها ملزم به عبور از جاده‌ها و حرکت در یک جهت خاص می‌باشند؛ علاوه بر اینکه مشکل باطری و انرژی هم وجود ندارد.

¹⁰Safety

¹¹Convenience

¹²Commercial

¹³Road Side Unit

با توجه به اینکه هدف اساسی در شبکه های ونت، تامین امنیت جان سرنشینان و افزایش ایمنی در جاده هاست؛ مهم است که تاخیر در دسترسی به کانال به حداقل برسد و قابلیت اطمینان بالایی هم برای پروتکل در نظر گرفته شود. هم چنین، در مورد ارسال پیام های اضطراری(مانند رخدادن یک تصادف) نیاز است که کیفیت سرویس و اولویت بندی بسته ها برای دسترسی به کانال هم رعایت شود تا اینگونه پیام ها سریعتر و با تاخیر کمینه به مقصد برسند.

پروتکل های مسیریابی موجود در شبکه های منت هم در شبکه های ونت کارآیی لازم را ندارند. پروتکل های مسیریابی سنتی یا غیر واکنشی^{۱۴} هستند یا واکنشی^{۱۵}. غیر واکنشی ها مسیر را از قبل در جدولی نگهداری می کنند. تبادل دوره ای بین نودهای شبکه برای به روز نگه داشتن جدول استفاده می شود. در ون特 چون توبولوژی شبکه به سرعت تغییر می کند، داده های موجود در جدول مسیریابی خیلی سریع غیر معتبر می شوند. علاوه بر این، روشهای مبتنی بر جدول (مثل DSDV^{۱۶}) پهنای باند زیادی اشغال می نمایند. از طرف دیگر، پروتکل های واکنشی مسیریابی را فقط در هنگام نیاز انجام می دهند. مشکل در این پروتکل ها آنست که مسیر باید قبل از فرستادن اولین بسته مشخص شود. بنابراین زمان برای فرستادن پیام افزایش خواهد یافت. پس هیچ یک از این روش ها در شبکه های ونت به خوبی قابل پیاده سازی نخواهد بود. در واقع روشهای سنتی در منت، اگر مقصد در چند قدمی قرار داشته باشد احتمال خطای مسیر بسیار زیادی دارند. علاوه براین به نظر نمی رسد مسئله ی مسیریابی در شبکه های منت به اندازه ای که در سایر شبکه های منت مهم است حائز اهمیت باشد، زیرا در ونت معمولاً هدف خودروهای اطراف هستند و مقصد مشخصی مد نظر نیست(مثل پیام های همه پخشی در هنگام رخداد تصادف).

۱-۲-۱. اجزا و ساخت افزار خودرو در شبکه

یک خودرو برای اضافه شدن به یک شبکه VANET به یک گیرنده/فرستنده سیگنال ها و اطلاعات (همانند کارت شبکه بی سیم) و یک دستگاه کنترل کننده شامل یک تراشه مرکزی نیاز دارد. ایستگاه ها و آنتن های کنار جاده با اتصال به اینترنت و شبکه ترافیک شهری، اطلاعات را با دستگاه بی سیم خودرو ردوبل می کنند

داخل خودروهای شبکه های موردي بین خودرويی، تجهيزات بسياری نصب می شود تا امكان برقراری ارتباط با شبکه را داشته باشند. در بازه های زمانی خاص، پیام های مربوط به سرعت، ترافیک، علائم جاده ای، وضعیت ترمزها و جهت حرکت توسط واحد داخل خودرو (OBU^{۱۷}) به سایر خودروها همه پخشی می شود و پیام های مربوط به سایر خودروها به خودروی مورد نظر ارسال شده و مورد پردازش قرار می گيرند. سامانه

¹⁴Proactive

¹⁵Reactive

¹⁶ Destination-Sequenced Distance-Vector Routing (DSDV)

¹⁷ On board unit